

מידעון החברה האנטומולוגית

מספר 3
ינואר 2023

חברי הוועד

- מנס ויסוקי** (מינהל המחקר החקלאי) – נשיא כבוד
- נטע דורצ'ין** (אוניברסיטת תל אביב) – נשיאה
- טובית סימון** (אוניברסיטת תל אביב)
- עדי בכר** (המכון הווטרינרי, משרד החקלאות)
- דנה מנט** (מינהל המחקר החקלאי)
- אלעד חיל** (אוניברסיטת חיפה, אורנים)
- ויקי סורוקר** (מינהל המחקר החקלאי)
- זוהר ינאי** (מוזיאון הטבע, אוניברסיטת תל אביב)
- חגי שפיגלר** (מינהל המחקר החקלאי)
- לייבעלע פרידמן** (מוזיאון הטבע, אוניברסיטת תל אביב)

תוכן המידעון

- ❖ פעילויות הוועד
- ❖ סיכום הכנס השנתי
- ❖ כנסים ומפגשים מקצועיים
- ❖ קורסים אנטומולוגיים
- ❖ זרקור למחקר
- ❖ פעילות הוועדה למונחי הזואולוגיה
- ❖ חברות בחדשות
- ❖ דברים לזכר יעקב עופר
- ❖ פרסומי חברים בשנה החולפת
- ❖ מינים חדשים למדע מישראל

פעילויות הוועד

בישיבת העסקים בכנס השנתי האחרון נשאלנו מה בעצם כוללת פעילות הוועד, לכן מצאנו לנכון לפרט מה אנחנו עושים למענכם במהלך השנה. חברי הוועד נפגשים פיזית 3-4 פעמים בשנה, ובנוסף לכך מקיימים פגישות זום בהתאם לצורך לדיון בנושאים שדורשים החלטות מהירות. בין השאר אנחנו מטפלים בנושאים הבאים:

- תיאום וסיוע בארגון הכנס השנתי
- טיפול שוטף בכספי החברה (גזבר/ית החברה, בסיוע רואה חשבון חיצוני)
- ארגון סיורים מודרכים לחברי החברה ובני משפחותיהם
- גיוס תרומות והחלטה על אופן השימוש בהן למטרות החברה
- שיפוט בקשות למענקי נסיעה לתלמידי מחקר מטעם החברה האנטומולוגית
- פיקוח על פרסום כתב העת של החברה – Israel Journal of Entomology וניהול ענייניו הכספיים
- פיתוח אתר האינטרנט של החברה וניהולו
- הפצת מידעון החברה פעמיים בשנה והודעות שונות לרשימת התפוצה

שימו לב – כל חבר בחברה האנטומולוגית יכול לשלוח הודעה לרשימת התפוצה!

IL-ENTOMOLOGY@LISTSERV.TAU.AC.IL

אין צורך לשלוח אלינו בקשות להפצת הודעות בשמכם

אתר חדש בנושא הדברה משולבת

האתר להדברה משולבת הוקם על ידי המכון להגנת הצומח במנהל המחקר החקלאי במטרה להציג מידע עדכני על פגעי צמחים באינטרנט. האתר ירכז מידע מכל הגורמים העוסקים בהגנת הצומח שיהיה זמין לכל בעלי העניין. האתר מאפשר קישור לפרסומים מדעיים על הפגעים שנמצאים במאגר "אסיף" של מנהל המחקר החקלאי. **בשלב ראשון ("פיילוט") הוקמה תשתית להצגת הפגעים והכנס מידע על מזיקים ומחלות של הגידולים תירס ופלפל.** בשלב הבא, אנו מבקשים להוסיף לאתר מידע על פגעים שיתקבל מכל בעלי העניין בהגנת הצומח. במדור "מה חדש" באתר יפורסמו מידע והנחיות להתמודדות עם פגעים חדשים, וכן מידע על מפגשים, כנסים ופרסומים בתחום הגנת הצומח.

קישור למהדורת ה"פיילוט" של האתר: [אתר הדברה משולבת](#)

סיכום הכנס השנתי ה-40 של החברה האנטומולוגית - 2022

הכנס השנתי התקיים ב-18 באוקטובר 2022 בפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה של האוניברסיטה העברית ברחובות. תודות לוועדה המארגנת של הכנס: יעל מנדליק, שרון שפיר, שי מורין, משה קול, בועז יובל, יעל חפץ, יונתן בוחבט, פיליפוס פאפאתאנוס, אורלי טל.

❖ בכנס השתתפו כ-220 איש ונכללו בו 74 הרצאות ו-4 כרזות, ב-4-5 מושבים מקבילים, לרבות מושב שהוקדש לעכבישנים.

❖ לאורך היום התקיימה הצבעה חשאית לבחירת חברי הוועד באמצעות אפליקציה, באמצעותה נבחרו 8 חברי הוועד ששמותיהם מופיעים מעלה (בנוסף לנשיאת החברה שנבחרה בשנה שעברה).

❖ בתחרות הרצאות הסטודנטים השתתפו 23 תלמידי דוקטורט ו-15 תלמידי מוסמך, שזכו לפרסים כספיים מטעם החברה:

הרצאות דוקטורט

מקום 1 עופר אידלין-הררי, הפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה, האוניברסיטה העברית

מקום 2 דור וינטראוב, הפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה, האוניברסיטה העברית

מקום 3 דורון צעדה, הפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה, האוניברסיטה העברית

הרצאות מוסמך

מקום 1 יעל קניגסברג, בית הספר לזואולוגיה, אוניברסיטת תל אביב

מקום 2 אור פילק, בית הספר לזואולוגיה, אוניברסיטת תל אביב

מקום 3 מראי קאדי, מינהל המחקר החקלאי והפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה, האוניברסיטה העברית

כנסים ומפגשים מקצועיים

- יום עיון לכבוד פרופ' דני שטיינברג לרגל צאתו לגמלאות: מהשדה למעבדה וחזרה 31 בינואר 2023, הפקולטה לחקלאות, האוניברסיטה העברית, רחובות. אולם אריוביץ', 8:30-15:30.
- סדנת המחקר הרביעית בנושא סימביוזה בחרקים: גמישות מול אתגרים סביבתיים 27 בפברואר – 1 במרץ, 2023. הפקולטה לחקלאות, האוניברסיטה העברית, רחובות. להרשמה: <https://forms.gle/8i981tbJapBAP1di6>
- הכנס השנתי של האגודה הישראלית לפרזיטולוגיה, פרוטוזואולוגיה ומחלות טרופיות 1 במרץ, 2023. מרכז הכנסים, כפר המכביה, רמת גן. להרשמה: <https://parasitology-2023.forms-wizard.biz/>
- יום עיון בנושא חיפושית האמברוזיה *Xylosandrus compactus* ("נובר הענפונים השחור") 20 במרץ 2023, מרכז וולקני.
- הכנס הרביעי של האגודה הישראלית לביולוגיה אבולוציונית 3-2 באפריל, 2023. אוניברסיטת חיפה. לפרטים: <https://www.iseb.org.il>
- הכנס הבינלאומי הרביעי לפרפרי המזרח התיכון 4-1 ביוני, 2023, מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט, אוניברסיטת תל אביב.
- **10th International Congress of Dipterology**
16-21 July 2023, Reno, Nevada, USA. <https://dipterists.org/icdx/>
- **XII European Congress of Entomology**
16-20 October 2023, Heraklion, Crete, Greece. <https://ece2023.com/>

הכירו את "קוטיקולה" – מגזין ההדברה הישראלי המכיל עשרות מאמרים בנושאים שונים, ביניהם מאמרים רבים מאת עמוס וילמובסקי, גמלאי המעבדה לאנטומולוגיה של משרד הבריאות, העוסקים בתכונותיהם ומאפייניהם של פרוקי רגליים בעלי משמעות תברואית.

בספטמבר 2022 פורסם באתר המגזין מאמר מאת עמוס וילמובסקי העוסק ב-19 מינים מזיקים לאדם ולרכושו שפלשו לישראל, במינים שנעלמו, או במינים שהופיעו מחדש. מינים אלה מייצגים מאות מינים נוספים שחדרו לישראל וגרמו, או שעדיין גורמים, לנזקים כבדים. ראו בקישור: <https://www.cuticula.co.il/>

קורסים אנטומולוגיים במוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט

מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט מציע קורסי בחירה אקדמיים החל מסמסטר ב' בשנת הלימודים תשפ"ג, 2022-23. הקורסים מוכרים לטובת נקודות זכות אקדמיות, אינם מותנים בתשלום, מיועדים לסטודנטים לתואר ראשון ולתארים מתקדמים מכל המוסדות האקדמיים בישראל, ופתוחים גם לאנשי מקצוע מארגונים ממשלתיים ואחרים. במסגרת זו יינתנו השנה שני קורסים אנטומולוגיים הכוללים הרצאות, מעבדות וסיורי שדה:

אקולוגיה ואבולוציה של דבוראים

סמסטר ב', ימי שלישי, 16:00-14:00. מרצה: ד"ר גידי פיזנטי.
הקורס יספק סקירה מקיפה של סדרת הדבוראים, היכרות עם קבוצות שונות של דבוראים, אורחות חייהם, הרקע האבולוציוני להתפתחותם, והשפעתם על האדם.

טקסונומיה ואקולוגיה של חגבים בישראל

קורס מרוכז – 22-18 ביוני, 2023. מרצה: Dr. Martin Husemann
הקורס נועד להקנות ידע כללי על משפחת החגביים (Acrididae), תוך התמקדות בשיטות טקסונומיות מודרניות ובפאונה של ישראל ומדינות שכנות. הקורס יועבר באנגלית.

לפרטים ולהרשמה: https://smnh.tau.ac.il/research-at-smnh/academic_courses/

הקדימו להירשם! מספר המקומות מוגבל

הסיור השנתי של החברה האנטומולוגית

רשמו את התאריך - הסיור השנתי המודרך לחברי החברה האנטומולוגית ובני משפחותיהם יתקיים ביום שלישי, 11 באפריל. על מקום הסיור תצא הודעה נפרדת. עלות הסיור 20 ₪ למי שאינו חבר בחברה. לחברים בחברה (כל מי שישלם דמי חבר עד סוף חודש זה) **השתתפות חינם**.

זרקור למחקר

פילוגנזה מולקולרית של דבורים בסוג אנדרנה

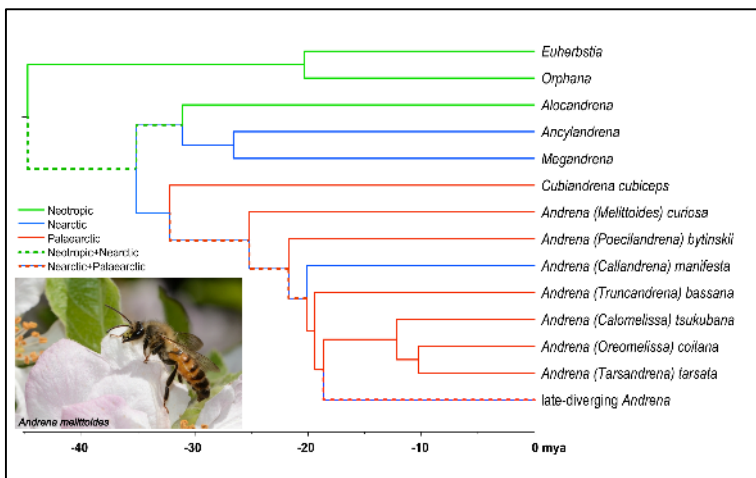
הסוג אנדרנה (*Andrena*) כולל כ-1600 מינים, בעיקר בחצי הכדור הצפוני, מתוכם כ-220 בישראל, ומספר המינים הולך ועולה עם גילויים ופרסומם של מינים חדשים מדי שנה. אנדרנות הן דבורים יחידאיות המקננות בקרקע, שחלקן מתמחות על משפחות צמחים ספציפיות. הסוג אנדרנה נחשב לסוג קשה במיוחד מבחינה טקסונומית; חוקרים שונים ניסו לחלק את הסוג הענק לקבוצות קטנות יותר בעלות מאפיינים משותפים, אולם כל ניסיון לחלוקה הניב תמיד מקרים רבים יוצאים מן הכלל, ומפתחות ההגדרה לסוג מסובכים ביותר.

מחקר שביצע ד"ר גידי פיזנטי ממוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט בשיתוף חוקרים מאוסף החרקים הלאומי באוטווה, קנדה, שיחזר את ההיסטוריה הפילוגנטית של אנדרנה וסוגים הקרובים לה באמצעות סמנים מולקולריים מסוג ultraconserved elements (UCE) שהופקו מ-235 מיני דבורים. על-פי ממצאי המחקר, מקור המשפחה אליה משתייך הסוג אנדרנה (במשפחת האנדרניים) הוא ביבשת אמריקה, והאב הקדמון של הסוג הגיע לעולם הישן לפני כ-30 מיליון שנה. הקבוצות הקדומות ביותר של אנדרנה נפוצות במיוחד באזור מזרח הים התיכון (כולל ישראל), בייחוד בתורכיה, ויש להניח שזהו האזור בו התפתח הסוג. אזור זה עשיר במיוחד גם במיני אנדרנה אחרים. בעקבות המחקר פוצלה מן הסוג קבוצה של שלושה מינים המהווה ענף קדום במיוחד, והועלתה לדרגת סוג חדש, *Cubiandrena*, המיוצג בישראל על ידי מין אחד (ראו תמונה) המתמחה בפרחים ממשפחת השלמוניים.

מחקר זה מהווה אבן דרך מרכזית בטקסונומיה של סוג חשוב זה, והוא צפוי להוות בסיס למחקרים עתידיים פרטניים יותר, במסגרתם ייעשה ניסיון לפתח מפתחות הגדרה יעילים עבור הקבוצות השונות בסוג. בנוסף, הבנת היחסים האבולוציוניים בין קבוצות שונות של אנדרנה מאפשרת להתחקות אחר השינויים בהעדפות הצמחים של הדבורים, ולהבין תהליכים אבולוציוניים של התמחות בשיחור למזון בדבורים ככלל.

מקור:

Pisanty G., Richter R., Martin T., Dettman J. & Cardinal S. 2022. Molecular phylogeny, historical biogeography and revised classification of andrenine bees (Hymenoptera: Andrenidae). *Molecular phylogenetics and Evolution* 170: 107151.

נקבה של *Cubiandrena cubiceps*

עדכון אנטומולוגי משולחנה של הוועדה לזואולוגיה באקדמיה ללשון העברית

הוועדה לזואולוגיה באקדמיה ללשון העברית אמונה על יצירתם ותיקונם של מונחים עבריים בתחום הזואולוגיה, ובכלל זה שמותיהם של בעלי-החיים. לאחר שנים של קיפאון הוועדה חידשה את פעילותה בשנת 2014, ומאז היא פועלת במרץ רב לקידום מטרות אלה. בין חבריה אנשי לשון מטעם האקדמיה ללשון העברית לצד זואולוגים המייצגים מנעד רחב של בעלי עניין המשתמשים במונחים זואולוגיים בשגרת יומם. חוקרי פרוקי-הרגליים זוכים לנציגות מכובדת בוועדה: בעבר ד"ר אמנון פרידברג וד"ר נטע דורצ'ין; והיום ד"ר עוז בן-יהודה, ד"ר אפרת גביש-רגב, ד"ר ליאת גדרון וד"ר זוהר ינאי.

השמות נקבעים תוך הקפדה על כמה עקרונות מנחים. לדוגמה, הוועדה שואפת לדבוק בשמות ישנים השגורים בפי כול, כל עוד אינם שגויים מיסודם או מבלבלים. בנוסף, נעשה ניסיון לבטא בשם מידע משמעותי על בעל-החיים, כמו תפוצה, בית גידול, התנהגות, מראה וכיוצא באלה. הדיונים בכל קבוצת בעלי-חיים נפרשים על פני סדרת מפגשים, בה שותפים חשובים הם המומחים המקומיים לקבוצה (לרוב הם גם היוזמים את הטיפול בקבוצה). לאחר גיבוש רשימת השמות המוצעים, מוזמן לרוב הציבור הרחב לחוות את דעתו. ציבור הזואולוגים והאנטומולוגים בוודאי זוכר קריאות מעין אלה בשנים האחרונות. הוועדה מקבלת תגובות לרשימות המוצעות, דנה בכלן בכובד ראש, ולעיתים קרובות אף מאמצת את ההערות ומשנה את השם בהתאם. הרשימות עוברות גם בדיקה לשונית, ובסופו של תהליך עוברות לאישור סופי במליאת האקדמיה ללשון העברית. לאחר אישור זה, לשמות מעמד רשמי ויציב, ומלאכת אימוצם עוברת לקהל הרחב. מתגובות שהגיעו מהשטח, מסתמן ששמות השפיראים והפרפרים כבר נקלטו היטב בקרב החובבים בישראל.

משנת 2014 העניקה הוועדה אלפי שמות לבעלי-חיים מקבוצות שונות, לרבות מאות רבות של שמות עבריים לפרוקי-רגליים. שמות שאושרו סופית פורסמו ברבים, והם זמינים לעיון ושימוש: **סדרות החרקים** (שמות ברמת הסדרה), **השפיראים** (מינים), **זבובאים** (משפחות), **עכבישנים** (סדרות; כמה תת-סדרות ברמת המין), **פרפרים ומשפחות עשים נבחרות** (מינים), **יתושים** (מינים) **ועשים** מזיקי חקלאות נבחרים (ארבעה מינים). הוועדה השתדלה לטפל בכל הטקסונים הידועים מישראל בקבוצות אלה, ולעיתים גם בכמה טקסונים נוכריים, המוכרים לציבור הרחב או מהווים דוגמאות חשובות בהוראה ובמחקר (לדוגמה, טוואי-המשי התרבותי או זבוב הצה-צה).

עוד שוקדת היום הוועדה על שמות עבריים לעכבישים, למשפחות החיפושיות ולכמה מזיקי חקלאות משמעותיים. אלה, לצד קבוצות נוספות, יפורסמו בקרוב.

הוועדה מעודדת את האנטומולוגים חובבי העברית להשתתף בהליך קביעת השמות, ולאמצם בשימוש שוטף עם קבלתם.

רשם: זוהר ינאי

חברות בחדשות

- **ויקי סורוקר זכתה באות הוקרה על מפעל חיים מטעם מינהל המחקר החקלאי** על מחקרה בתחום האקולוגיה הכימית של חרקים ואקולוגיה ובריאות דבורת הדבש. האות הוענק לוויקי ב-21 בנובמבר 2022 במכון וולקני.
- **מאיה סער זכתה בפרס לתקשורת המדע (מקום שני) מהחברה האמריקאית לאנטומולוגיה** על הנגשת מידע אנטומולוגי לציבור הרחב בעברית במסגרת "מדע גדול בקטנה". מאיה ביצעה את מחקרי המוסך והדוקטורט שלה בבית הספר לזואולוגיה באוניברסיטת תל אביב, ונמצאת כיום בפוסט-דוקטורט באוניברסיטת פלורידה. ראו קישור לראיון עם מאיה בבלוג החברה Entomology Today: <https://entomologytoday.org/2022/10/18/insect-science-interpreted-2022-science-communication-award>

יעקב עופר 1926-2022

יעקב עופר נולד בסופיה בירת בולגריה, לדוד אפאר (Afar), נגר במקצועו, וויקטוריה, עקרת בית, בן אמצעי בין שתי אחיות. בבית דיברו ספניולית (לאדינו). המשפחה לא הייתה בעלת אמצעים, אך למרות הקושי בתשלום שכר לימוד נשלח יעקב הצעיר ללמוד ב"תיכון מסחרי", כדי לקבל מקצוע מכניס כסף, כגון רואה חשבון או איש עסקים. לדברי יובל בנו, התכנית נכשלה, משום שיעקב לא היה איש עסקים בשום אופן. מאידך, הלימודים ב"תיכון המסחרי" עזרו לו לשפר את הידע שלו בשפה הבולגרית ובמדעים, ובכך פתחו בפניו אופקים חדשים, ובין היתר קידמו את התעניינותו בטבע.

ב-1943, משפחתו של יעקב ברחו לעיירה רזגד (Razgard) מאימת הנאצים, והתגוררה בה במשך שנה, עד שהורשתה לחזור לסופיה. בנעוריו היה יעקב חניך, ומאוחר יותר מדריך ב"השומר הצעיר" בסופיה, והודות לכך קיבל סרטיפיקט - אישור עלייה לגלית לארץ ישראל. הוריו עלו עם קום המדינה, וכן רוב משפחתו. ב-1946 עלה יעקב לארץ עם גרעין של "השומר הצעיר" ועבר הכשרה בקיבוץ דן. שם הכיר מורה בקיבוץ, רות ויטקובסקי, שהייתה לאשתו. בהגיעו לארץ עיברת את שם משפחתו והפך ליעקב עופר.

עם הגרעין המשיך יעקב לקיבוץ יחיעם, ומשם לקיבוץ רבדים בגוש עציון. חברי הקיבוץ, ויעקב ביניהם, נפלו בשבי הירדני. אחרי ששוחרר מהשבי עבר עם רות לקיבוץ אילון, שם החל לעבוד בנגרייה, וכעבור זמן נשלח ללמוד הוראה וביולוגיה במכללת אורנים. לאחר הלימודים חזר לאילון ועבד כמורה יחד עם רות אשתו. באילון הקים "משק חי" של כשני דונם, ובו בעלי חיים שונים, כולל צבי שהוא העצמו תפש. ב-1958 עזב הזוג עופר את אילון ועבר לגבעת חיים מאוחד, וב-1961 להרצליה.

ליעקב לא הייתה תעודת בגרות, אבל בזכות לימודיו במכללת אורנים הוא התקבל ללימודים באוניברסיטת תל אביב ב-1958 וסיים לימודיו לקראת תואר ראשון ב-1961. במהלך הלימודים התעניין בנמלים, והמשיך את מחקרו ואת לימודיו לתואר שני באוניברסיטה העברית עד 1972, ולתואר שלישי עד 1980, בהנחיית פרופ' אהרן שולוב. בלימודי המוסמך, מחקרו הקיף את כל פאונת הנמלים של ישראל, אבל במיוחד התעניין בנמלה אורגת האשלים. בלימודי הדוקטורט חקר את האקולוגיה של נמלי קציר והשפעתן על הקרקע ועל המרעה. לעזר רב היה לו פרופ' חנן ביטינסקי-זלץ מאוניברסיטת תל אביב. ב-1982 זכה יעקב לארח את המומחה העולמי לחרקים חברתיים פרופ' אדוארד וילסון, ויחד סיירו ברחבי הארץ.

במהלך עבודתו על אורגת האשלים באזור ים המלח, פעל יעקב רבות וללא לאות להגנת הטבע. באחד המקרים נלחם כארי ברט"ג עד שהעבירו את שביל המטיילים בשמורת נחל ערוגות מעבר למצוק, כך שהשביל לא יפריד בין קיני הנמלים על המצוק לבין ה"רפתות" שלהן, בהן גידלו את גבנוניות האשל ואת צפיחיות המן, על האשלים ליד הנחל.

למרות שלא עבד באוניברסיטה, אלא בסמינר הקיבוצים, הצליח יעקב לצאת ללימודי בתר-דוקטורט בשנים 1983-1984, בדרמשטט, גרמניה, ובברצלונה, ספרד. בברצלונה הוזמן לתת סמינר. הוא אמנם ידע אנגלית ופחות גרמנית, אך הסטודנטים המקומיים ידעו רק ספרדית. יעקב נתן את הרצאתו בספניולית (שהיא למעשה

ספרדית עתיקה), אותה ידע לדבר מביתו, וההרצאה עברה בהצלחה רבה. זהו כנראה המקרה היחיד בו ניתנה הרצאה על ביולוגיה בכלל ועל נמלים בפרט בספניולית.

מ-1961 ועד 1991 לימד יעקב בסמינר הקיבוצים. לאחר צאתו לגמלאות קיבל חדר בו הקים וניהל מעבדה לחרקים חברתיים במשך 20 שנה עד לפרישתו הסופית ב-2011. במעבדה החזיק כוורת דבורים פעילה וקיני נמלים מלאכותיים. יעקב פיתח את הנמלול – לול נמלים – כלוב קטן שבו המלכה המזווגת הצעירה יכולה לייסד קן. הוא יצק את הנמלולים מתערובת גבס מיוחדת המעבירה לחות, פרי פיתוחו, וזה היה אחד הסודות של הצלחת גידול מושבות הנמלים. את הנמלולים אכלס במלכות מזווגות של נמלת קציר שאסף בעת מעוף כלולות. כוונתו הייתה לעודד אנשים להתעניין בחיי הנמלים ולגדל נמלים בבית כחקרי מחמד ובמוסדות לצורך לימודי. בפועל, רק מעט אנשים התעניינו בגידול נמלים, אם כי מספר נמלולים נמכרו לצרכים חינוכיים לפארק הלאומי ברמת גן, לגן החיות התנכ"י, לגן האם בחיפה וכו'. ב-2000 יצא לאור ספר פרי עטו של יעקב "נלך אל נמלה", הספר היחיד בעברית שמספק מידע מקיף על הנמלים של ישראל, תפוצתו, תזונתו והתנהגותו, בלשון שווה לכל נפש ומלווה באיורים מרהיבים ובצילומים נדירים. הספר הוצא לאור בעזרת בנו של יעקב, יובל, וגם תורגם לאנגלית.

יעקב עופר הגיע לגבורות ונפטר ביוני אשתקד בשיבה טובה. הוא הותיר אחריו בן - יובל, בת - נטע, נכדים ונינים.

תמונות באדיבות יובל עופר

אני מודה מקרב לב למר יובל עופר, בנו של יעקב, ולד"ר דני סימון, על העזרה והמידע שהעבירו אליי בנדיבות רבה.

חלק מהמידע הופיע בהספד מאת עופר אדרת בעיתון "הארץ" מה-15 ביולי 2022:

<https://www.haaretz.co.il/magazine/obit/2022-07-15/ty-article/.premium/00000182-01ef-d084-a9ee-5bff5e180000>

רשם: לייבעלע פרידמן

© Amir Weinstein

אורגת האשלים
צילום: עמיר וינשטיין, insectour.com

פרסומי חברים בשנה החולפת

מגוון פרוקי רגליים

Lev O., Edgecombe G.D., Chipman A.D. 2022. Serial Homology and Segment Identity in the Arthropod Head. *Integrative and Organismal Biology* 4: 1.

עכבישנים

Baker C.M., Ballesteros J.A., Aharon S., Gainett G., Armiach Steinpress I., Wizen G., Sharma P.P., Gavish-Regev E., 2022. Recent speciation and phenotypic plasticity within a parthenogenetic lineage of levantine whip spiders (Chelicerata: Amblypygi: Charinidae). *Molecular Phylogenetics and Evolution* 175, 107560. <https://doi.org/10.1016/j.ympev.2022.107560>.

Gavish-Regev E., Armiach Steinpress I., Salman I.N.A., Segev N., Uzan A., Byun Y., Levy T., Aharon S., Zvik Y., Shtuhin R., Shapira Y., Majer M., Ganem Z., Zonstein S., Magalhaes I.L.F. & Lubin Y. 2022. Five-year monitoring of a desert burrow-dwelling spider following an environmental disaster indicates long-term impacts. *Insects* 13(101): 1-26. <http://dx.doi:10.3390/insects13010101>

בריומאים

Yanai Z., Sroka P., Gattolliat J.L. 2022. Two new species of *Alainites* (Ephemeroptera, Baetidae) from the Mediterranean biodiversity hotspot. *ZooKeys* 1118: 73-95.

גדותאים

Yanai Z. 2022. The stoneflies (Insecta: Plecoptera) of Israel: past, present, future...? *Diversity* 14: 80 (1-10).

דבוראים

Pisanty G., Scheuchl E., Martin T., Cardinal S. & Wood T. 2022. Twenty-five new species of mining bees (Hymenoptera: Andrenidae: Andrena) from Israel and the Levant. *Zootaxa* 5185: 1–109.

Schindler B, Gavish-Regev E, Keasar T, 2022. Parasitoid wasp community dynamics in vineyards following insecticide application. *Frontiers in Environmental Science*, 10.3389/fenvs.2021.785669.

Ye F., Yang Y., Zhang Y., Pan L., Yefremova Z., Yang L., Guo J., Liu W. 2022. The thelytokous strain of the parasitoid *Neochrysocharis Formosa* outperforms the arrhenotokous strain in reproductive capacity and biological control of agromyzid leafminer. *Pest Management Science*.
<https://doi.org/10.1002/ps.7238>.

Erez S, T., Bonda, E., Cahanov, P., Rueppell, O., Wagoner K., Chejanovsky, N., Soroker V. 2022. Multiple benefits of breeding honey bees for hygienic behavior. *Journal of Insect Pathology* 193: 10788 [DOI:10.1016/j.jip.2022.107788](https://doi.org/10.1016/j.jip.2022.107788)

חיפושיות

Huchet J.B., Azoulay L., Danay O., Ezov N., Perman I., Friedman A.L., Shaltiel-Harpaz L. 2022. *Ochodaeus berytensis* Petrovitz (Coleoptera: Ochodaeidae), a new pest of the truffle *Tuber aestivum* in Upper Galilee, Israel. *Journal of Applied Entomology*, 146: 911–916.
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/jen.13027>

Ibrahim, H.A., Friedman, A.-L-L., Fayq, A.F. 2022. The first record of *Propomacrus bimucronatus* (Pallas, 1781) (Coleoptera, Scarabaeidae) from Iraq, with notes on its distribution and phenology in the Near East. *Biodiversity Data Journal* 10:e96601. <https://doi.org/10.3897/BDJ.10.e96601>

זבובאים

Dorchin N., van Munster S., Klak C., Bowie R.C.K., Colville J.E. 2022. Hidden diversity – a new speciose gall midge genus (Diptera: Cecidomyiidae) associated with succulent Aizoaceae in South Africa. *Insects* 13, 75. <https://doi.org/10.3390/insects13010075>

מינים חדשים למדע של פרוקי רגליים שתוארו השנה מישראל

עכבישנים

- מין אנדמי לישראל, *Sahastata aravaensis*, של עכביש ממשפחת החגוויתניים (Filistatidae). זהו התיעוד הראשון של הסוג מישראל. נמצא במהלך ניטור ארוך-טווח של דליפת הנפט בשמורת עברונה בערבה. אוכלוסיות המין, החי במחילות בקרקע, נפגעו מאוד מדליפת הנפט.

Gavish-Regev et al. 2022

- שני מיני זאבנים מהנגב, *Lycosa gesserit* ו-*L. hyraculus*, תוארו כחלק ממחקר נרחב על הסוג זאבן בלבנט.

Armiach Steinpress et al. 2022

- מין חדש של חגוויתית, *Filistata betarifi*, תואר ממערות בנחל בית עריף כתוצאה מסקר מערות נרחב.

Magalhaes et al. 2022

בריומאים

- מין בריום אנדמי לישראל שמוכר מהגולן ומעמק החולה – *Alanites gasithi* – נקרא על שמו של פרופ' אביטל גזית.

Yanai et al. 2022

דבוראים

- עשרים ושלושה מינים חדשים של דבורים בסוג אנדרנה. דבורים יחידאיות מקננות-קרקע, חלקן מתמחות על צמחים ממשפחה או מסוג ספציפי, בישראל ידועים כ-220 מינים.

Pisanty et al. 2022

זבובאים

- מין חדש של יתוץ, *Macrolabis molesta*, המזיק לגידולים מסחריים של עצבונית רחבת עלים (רוסקוס) בישראל. מאחר שהצמח אינו גדל בישראל באופן טבעי, לא ברור מה מקור היתוץ.

Dorchin et al. 2022

Sahastata aravaensis
(Gavish-Regev et al. 2022)

נזק לעצבונית רחבת-עלים שנגרם
על ידי היתוץ *Macrolabis molesta*
(Dorchin et al. 2022)

Alanites gasithi
(Yanai et al. 2022)